

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/65/2025
Identifikačné číslo spisu:	6120441427
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6120441427.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, Bratislava, Prievozská 2, právne zastúpenej Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53255739, Bratislava, Prievozská 2, proti žalovaným 1/ H. P., narodenému XX. S. XXXX, K. XXX, 2/ L. P., narodenej XX. E. XXXX, K. XXX, o zaplatenie 11.766,44 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13Csp/10/2021 o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. decembra 2024 č. k. 11CoCsp/23/2024-314, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 22. februára 2024 č. k. 13Csp/10/2021 - 272 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovaným 1/ a 2/ (ďalej aj „žalovaní“) priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie posudzoval obsah výziev pred zosplatnením uplatnenej úverovej pohľadávky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda skúmal, či podľa ich obsahu v kontexte s § 565 Občianskeho zákonníka spĺňajú náležitosti kvalifikovanej výzvy. Výzva prezumovaná § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať špecifikáciu (identifikáciu) splátky, s ktorou je spotrebiteľ (v prejednávanej spore žalovaní) v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Bez uvedenia tejto identifikácie nie je možné následne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a platnosť tohto úkonu.

1.2. Následne súd prvej inštancie dospel k záveru, že z hľadiska obsahu predmetné výzvy nespĺňajú náležitosti kvalifikovanej výzvy, nakoľko ani jedna z nich neobsahuje špecifikáciu (identifikáciu) splátky, s ktorou boli žalovaní v omeškaní. Bez uvedenia tejto identifikácie nie je možné následne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a platnosť tohto úkonu.

1.3. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že keďže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalobkyňu, ktorú si v spore uplatňuje, dospel k záveru, že žalobkyňa nie je nositeľkou pohľadávky, ktorú si v prejednávanej veci proti žalovaným uplatňuje, preto žalobu zamietol pre nedostatok jej aktívnej vecnej legitímácie v spore.

1.4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), keď žalovaní mali vo veci plný úspech, preto im proti žalobkyni ako neúspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 18. decembra 2024 č. k. 11CoCsp/23/2024-314 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (výrok I.) a žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. (výrok II.).

2.1. Odvolací súd sa v zásade stotožnil s podstatnými skutkovými a právnymi závermi, na ktorých svoje rozhodnutie súd prvej inštancie založil a konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie o žalobe žalobkyne, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

2.2. K námietkam žalobkyne týkajúcich sa nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávne zistených skutkových záverov súdom prvej inštancie, odvolací súd uviedol, že z konštrukcie predložených výziev je zrejmé, že tieto neobsahujú identifikáciu splátky, s ktorou sú spotrebitelia v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je vopred možné posúdiť, kedy si dodávateľ uplatní svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti, a táto pôsobí vo vzťahu k spotrebiteľom neurčito. Na základe uvedeného nemožno výzvu zo dňa 12. 07. 2019 adresovanú žalovanému 1/ a výzvu zo dňa 12. 07. 2019 adresovanú žalovanej 2/ považovať za kvalifikované výzvy v zmysle požiadaviek vyslovených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z dôvodu neurčitosti (výziev) ako právneho úkonu, v dôsledku ktorej je tento jednostranný právny úkon veriteľa neplatný, nemožno vyhlásenia o mimoriadnej splatnosti úveru - označené ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 14. 08. 2019 adresované žalovaným považovať za platné a účinné. Vzhľadom na absenciu kvalifikovanej výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka odvolací súd uzavrel, že neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru, čo malo za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a s tým spojený nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore.

2.3. Odvolací súd tak rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

2.4. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP pri aplikácii ustanovenia § 262 ods. 1 a ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd tak plne úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

3.1. Na základe uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľka uviedla, že vada zmätočnosti mala spočívať v tom, že odvolací súd odôvodnil svoj potvrdzujúci rozsudok nekonzistentne a nepredvídateľne, nakoľko jeho právne závery sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít a iných krajských súdov, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty. Žalobkyňa na základe ňou citovaných rozhodnutí krajských súdov považovala napadnuté rozhodnutia nižších súdov za nepredvídateľné a nekonzistentné s rozhodovacou praxou ostatných krajských súdov, čo zakladá porušenie práva na spravodlivý súdny proces na jej úkor.

3.2. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP podľa dovolateľky záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, t. j. či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka náležitou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by

spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu.

3.3. Dovolateľka uviedla, že veriteľ nie je povinný uvádzať konkrétnu splátku, pre ktorú sa veriteľ chystá, prípadne pre ktorú pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru. Vo veci konajúce súdy však zastali úplne opačný názor, že výzva musí obsahovať identifikáciu tej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, pretože ak taký údaj neobsahuje, tak je neurčitý a nejasný. Určenie, pre nezaplatenie ktorej konkrétne určenej splátky nastalo zosplatnenie dlhu je právnym posúdením, t. j. výhradne na posúdení súdu a žalobca nemá povinnosť vec právne kvalifikovať, ale len skutkovo vymedziť. V tejto súvislosti poukázala na rozdielnú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o totožnej otázke; v rozhodnutí z 30. januára 2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022 najvyššia súdna inštitúcia poskytla odlišné posúdenie otázky určitosti výzvy - upozornenia, ktorá je predpokladom zosplatnenia úveru, keď najvyšší súd konštatoval: „Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Dovolací súd tiež nepovažuje za potrebné na tomto mieste viesť polemiku o tom, či je určenie splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie, skutkovou alebo právnou otázkou (skutkovou otázkou nesporne je označenie takejto splátky vo výzve na zaplatenie alebo v samotnom zosplatnení; ak však tieto listiny vymedzenie relevantnej splátky neobsahujú, je jej určenie na účely začatia počítania premĺčacej doby len právnym konštruktom). Považuje však za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaním dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatnenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatnenia tri mesiace po splatnosti.“. Najvyšší súd sa pritom v rozhodnutí, v ktorom riešil aj otázku špecifikácie splátky, pre ktorú má veriteľ v úmysle vyhlásiť alebo vyhlasuje mimoriadnu splatnosť vyjadril rozdielne od rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/123/2022; konkrétne v uznesení sp. zn. 5Cdo/2/2023 dospel k opačnému záveru: „Dovolací súd uvádza, že pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarcu v § 53 ods. 9 OZ zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z § 565 veta druhá OZ vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 OZ). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“

3.4. Z uvedeného potom pre dovolateľku vyplynulo, že najvyšší súd pristupuje k výkladu ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka rozdielne, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP. Z týchto dôvodov žiadal rozsudky súdov nižších inšancií zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaní sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie a na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

7. Z obsahu dovolania (§ 124 CSP) vyplýva, že dovolateľka vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP (okrem polemiky so závermi súdov nižších inštancií) v podstate namietala nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudkov súdov nižších inštancií, ich arbitrárnosť a nepredvídateľnosť.

8. K nedostatočnému odôvodneniu dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. K jeho naplneniu dochádza tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko, Hiro Balani c. Španielsko, Georgiadis c. Grécko, Higgins c. Francúzsko).

9. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 245/2022 zo dňa 20. septembra 2022 vyplýva, že „arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“

10. K porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane sporu odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie (viď napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/226/2011, 4Cdo/125/2018, 4Cdo/345/2020).

11. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie aj rozsudok odvolacieho súdu spĺňajú vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP a § 393 CSP, preto ich nemožno považovať za neodôvodnené či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Súd ani v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Rozhodnutia okresného a krajského súdu nemožno považovať z dôvodov nižšie uvedených ani za prekvapivé.

12. Námietky žalobkyne o nekonzistentnosti a nepredvídateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu založené na argumente, že jeho právne závery sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít a iných krajských súdov, sa v kontexte najnovšej judikatúry dovolacieho súdu (R 34/2025) o ktorej bude ešte reč, javia z dôvodu právnej neudržateľnosti ako neakceptovateľné resp. neopodstatnené.

13. Na uvedenom základe dovolací súd nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali arbitrárnosť, resp. nepreskúmateľnosť jeho záverov. Z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri prijímaní záveru o potrebe zamietnutia žaloby pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

14. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Odvolací súd mal napadnutým rozhodnutím podľa žalobkyne porušiť aj princíp právnej istoty podľa článku 2 CSP bez náležitého odôvodnenia odklonu, čo má zakladať ďalšiu vadu zmätočnosti. Podľa článku 2 ods. 1 až 3 CSP ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

16. Poznajúc vlastnú rozhodovaciu činnosť najvyšší súd konštatuje, že do prijatia judikátu publikovaného pod č. R 34/2025 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2025 a vyhlásenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (18. decembra 2024) neexistovalo rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré by sa výslovne (a nie iba okrajovo) v spore nastolenou problematikou zaoberalo, takže v žiadnom prípade nemožno dospieť k záveru, že by odvolací súd rozhodol v spore v rozpore s ustálenou súdnou praxou, práve naopak, čo dokazuje ďalšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v posudzovanom prípade nezistil. Dovolanie je preto v tejto časti procesne neprípustné.

18. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, lebo pri jej riešení ešte nedošlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo jeho jednotlivé senáty naďalej zastávajú odlišné (rozdielne) právne názory, čo sa prejavuje v ich rozdielnom rozhodovaní.

19. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného

ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

20. Dovolateľka v preskúmvanej veci k dôvodnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka náležitou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu. Túto otázku považuje v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu rozhodovanú rozdielne (sp. zn. 1Cdo/123/2022, 5Cdo/2/2023).

21. Vychádzajúc z dovolateľkou formulovanej právnej otázky (a poznajúc vlastnú rozhodovaciu činnosť) dospel dovolací súd k záveru, že ide o právnu otázku, ktorá bola rozhodujúcou pre právne posúdenie sporu odvolacím súdom a ktorá zároveň v čase podania dovolania nebola dovolacím súdom definitívne vyriešená a pokiaľ sa k nej dovolací súd aj nemeritórne vyjadroval, nebol zjednotený na podstate jej právneho posúdenia. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu totiž netvorí jediné relevantné rozhodnutie dovolacieho súdu o spornej právnej otázke (nepublikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky), ktoré z povahy veci nemôže predstavovať otázku vyriešenú, teda takú otázku, o ktorej existuje ustálená rozhodovacia prax, pretože sa nejedná o tzv. judikát publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ani o prax vyjadrenú opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu (porovnaj tiež nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 459/2022).

22. Z uvedených východísk možno rezumovať najmä to, že ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu netvorí uznesenie dovolacieho súdu o spornej právnej otázke vo veci sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30. januára 2024. Platí to o to viac, keď pre neprípustnosť dovolacích otázok v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/123/2022, na ktoré poukazovala dovolateľka, najvyšší súd meritórne nastolenú otázku ani neriešil. Uvedené akcentoval Ústavný súd Slovenskej republiky nasledovne: „(...) len na okraj a doplnkovo vyjadrené právne názory senátov najvyššieho súdu, ktoré hoci sú súčasťou odôvodnení rozhodnutí dovolacieho súdu, nemožno považovať za záväzné právne názory, keďže neboli dôvodom, bez vyriešenia ktorých by dané veci nebolo možné rozhodnúť“ (porovnaj sp. zn. III. ÚS 157/2025). Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/123/2022 právny názor o nadbytočnosti konkretizácie omeškanej splátky vo výzve či oznámení o zosplatnení vyslovil len ako protiargument k nie pre vec rozhodujúcej argumentácii dovolateľov o špecifikácii omeškanej splátky ako podmienky platnosti zosplatnenia. Ťažiskovo riešil otázku začiatku plynutia premĺčacej doby v zmysle ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka a iba okrajovo sa vyjadril k otázke náležitosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v tom zmysle, či predmetný úkon má obsahovať vymedzenie/určenie splátky zakladajúcej právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru ako (esenciálnej) náležitosti tohto právneho úkonu; dospel k negatívnemu záveru, ktorý založil len na konštatovaní, že povinnosť označiť vo vyhlásení predčasnej splatnosti (zosplatnení) konkrétnu splátku zákon veriteľovi neukladá.

23. Obdobné úvahy možno subsumovať aj k druhému rozhodnutiu najvyššieho súdu z 25. januára 2024 sp. zn. 5Cdo/2/2023, ktorým došlo k zrušeniu napadnutého rozsudku pre jeho nepreskúmateľnosť, spôsobenú nezrozumiteľnosťou odôvodnenia do takej miery, že došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z tohto dôvodu dovolaním napadnuté rozhodnutie najvyšší súd zrušil bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu. Preto, pokiaľ aj odôvodnenie predmetného rozhodnutia obsahuje doplnkovo vyjadrené právne názory, na ktoré poukazovala aj dovolateľka, nemožno ich považovať za záväzné právne názory, pretože sa objavili

len pri konštatácii dôvodnosti nedostatočného zdôvodnenia odvolacieho rozhodnutia.

24. Vychádzajúc z dovolateľkou formulovanej právnej otázky možno preto uzavrieť, že ide o právnu otázku, ktorá bola rozhodujúcou pre právne posúdenie sporu odvolacím súdom a zároveň v čase podania dovolania nebola dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a nebola ani judikatúrne vyriešená.

25. Dovolací súd v kontexte uvedeného upriamuje pozornosť na skutočnosť, že ďalší senát najvyššieho súdu (6C) vo svojom uznesení z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022, po rozbere relevantných právnych ustanovení (§ 37 ods. 1, § 565 vety prvej a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) pri posudzovaní rovnako formulovanej otázky ako v preskúmvanej veci dospel k záveru, že „(...) ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka spôsobuje v drvivej väčšine prípadov vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej Občianskeho zákonníka o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakolko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ Z týchto dôvodov senát najvyššieho súdu 6C argumenty dovolateľky na podporu tvrdenia o neexistencii žiadneho právneho podkladu pre vyžadovanie uvedenia konkretizácie splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplateniu (v žiadosti o jednorazové splatenie, resp. v upozornení na hodlané využitie práva tejto predchádzajúcim), nepovažoval za udržateľné.

26. Posudzujúc právne účinky dovolania podľa stavu v čase jeho podania, dovolací súd konštatuje, že medzičasom Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí konanom 04. júna 2025 prijalo uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022 ako judikát, publikovaný pod č. R 34/2025 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2025, ktorého právna veta znie: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)“.

27. Žalobkyňou nastolená otázka bola tak medzičasom procesne prípustným spôsobom záväzne vyriešená, lebo tvorí ustálenú rozhodovaciu prax najvyššej súdnej authority. K retrospektívnym účinkom judikatúry dovolací súd vyjadruje vo svojich rozhodnutiach (sp. zn. 8MCdo/4/2014, 3Cdo/223/2016, 3Cdo/198/2017, 9Cdo/67/2020, 7Cdo/20/2021) priebežne stabilný názor, že účinky judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti, ale nový právny názor je potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza.

28. So zreteľom na doposiaľ uvedené dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobkyne, ktorým namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

29. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP v súlade so zásadou úspechu strany v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), v zmysle ktorej vznikol úspešným žalovaným nárok na náhradu trov dovolacieho

konania proti neúspešnej žalobkyni (dovolateľke). Žalovaným však v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto im dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (R 72/2018).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.